

پرسش از حکیم

پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی

از آیت‌الله مصباح یزدی مد ظله

www.ketab.ir

تدوین و نگارش: صفدر الهی راد

استادیار مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره

انتشارات مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره

۱۴۰۲

- سرشناسه : مصباح یزدی، محمدتقی، ۱۳۹۹-۱۳۱۳.
- عنوان و نام پدیدآور : پرسش از حکیم؛ پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی از آیت‌الله مصباح یزدی ره/ تدوین و نگارش صفدر الهی راد.
- مشخصات نشر : قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره، انتشارات
- مشخصات ظاهری : [۳۹۶] ص.
- شابک : ۹۷۸۶۰۰۴۴۴۳۳۲۶
- وضعیت فهرست‌نویسی : فیبا
- یادداشت : کتابنامه: ص. [۳۸۳]-[۳۸۴].
- یادداشت : نمایه.
- عنوان دیگر : پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی از آیت‌الله مصباح یزدی ره.
- موضوع : اسلام -- مطالب گونه‌گون -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها
Islam -- Miscellanea -- Questions and answers
- شناسه افزوده : الهی راد، صفدر، ۱۳۵۷-
- شناسه افزوده : مصباح، مجتبی، ۱۳۴۷-، ناظر
- شناسه افزوده : مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی ره، انتشارات
- رده‌بندی کنگره : (BP)
- رده‌بندی دیویی : ۲۹۷/۰۲
- شماره کتاب‌شناسی ملی : ۹۰۴۴۵۵۵

شمارهٔ ردیف ۱۶۴۱

شمارهٔ موضوعی کلام و عقاید - ۱۷۳

۱۴۰۲-۱۶

پرسش از حکیم: پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی از آیت‌الله مصباح یزدی

● تدوین و نگارش: صفدر الهی راد

● ناشر: انتشارات مؤسسهٔ آموزشی و پژوهشی امام خمینی *

● چاپ: اندیشه برتر

● نوبت و تاریخ چاپ: اول، تابستان ۱۴۰۲

● شمارگان: ۵۰۰

● قیمت: ۳۴۰۰۰۰ تومان

● دفتر مرکزی: قم، خیابان شهید، کوی ممتاز، پلاک ۲۸

● تلفن و نمابر: ۰۲۵-۳۷۷۴۳۳۲۶

● شعبه مؤسسه امام خمینی (ره): قم، بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی، مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)

● تلفن: ۰۲۵-۳۲۱۱۳۶۲۹

فهرست مطالب

۹	مقدمه معاونت پژوهش
۱۲	مقدمه
۱۴	درآمد

بخش اول: اعتقادی

۲۰	مبانی عقلی
۲۰	ضرورت تعمیق باورها
۲۵	معرفت‌شناسی
۳۳	هستی‌شناسی
۳۸	دانش فلسفه
۴۰	خداشناسی
۴۰	ذات الهی
۴۵	صفات الهی
۵۴	افعال الهی
۶۵	جهان‌شناسی
۶۵	ملائکه
۶۷	جن
۷۱	انسان‌شناسی

۷۱	خلقت انسان
۷۵	نفس انسان
۸۱	اختیار انسان
۹۰	هدف آفرینش انسان
۹۲	معادشناسی
۹۲	برزخ
۹۴	تناسخ و رجعت
۹۵	قیامت
۹۶	دین‌شناسی
۹۶	ایمان
۹۷	وحی
۹۸	نبوت
۱۰۱	حقانیت اسلام
۱۰۵	قرآن
۱۱۱	امامت
۱۴۰	مهدویت
۱۴۳	عصمت
۱۴۷	پلورالیسم دینی
۱۵۲	علم دینی
۱۵۴	فلسفه احکام

بخش دوم: اخلاقی

۱۸۲	اخلاق فردی و کلی
۲۰۰	اخلاق الهی

۲۰۰	نیت
۲۰۹	ارتباط با خدا
۲۲۲	نماز
۲۲۵	دعا
۲۲۹	توسل
۲۳۲	امام زمان <small>علیه السلام</small>
۲۳۵	دوری از گناه و ترک شهوات
۲۶۲	اخلاق اجتماعی
۲۶۲	حجاب، پوشش و ارتباط با نامحرم
۲۶۹	دوستی و معاشرت
۲۷۵	گذشت
۲۷۷	امر به معروف و نهی از منکر
۲۸۱	تحصیل علم و مسئولیت‌های اجتماعی
۳۱۲	اخلاق خانواده
۳۱۲	ازدواج
۳۲۱	همسر
۳۲۶	والدین
۳۳۴	فرزند

بخش سوم: اجتماعی

۳۴۰	فرهنگی
۳۴۰	شعائر دینی
۳۴۱	عدالت
۳۴۲	سیاسی
۳۴۲	حکومت

مقدمه معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسله مؤمنان و عالمان صادق چه جان‌ها که در راه آن نباخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، چه شیرین حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والا و بالانشینی حقیقت، گذشته از سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که در عرصه نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانه دنیا رسته‌اند، و در این میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و جانشینان برحق و گرامی او علیه السلام برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیره آن پیشوایان و عرضه آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشار فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفته

سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت دشوارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. در زمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی بازیابند. ولی در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان ردپای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب راهی طولانی و پرچالش در پیش است. از این رو، افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تبیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی^ع در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای^ع از آغاز تأسیس براساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی^ع به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این مهم، افزون بر

برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، در زمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، مجموعه‌ای است از پرسش‌ها و پاسخ‌های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی - سیاسی از محضر آیت‌الله مصباح یزدی ره، که با تلاش پژوهشگر ارجمند، حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر صفدر الهی راد نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده تنظیم پرسش‌ها و پاسخ‌های مزبور و تدوین آنها به صورت دسته‌بندی شده و نظام‌مند بر اساس منظومه فکری آیت‌الله مصباح یزدی ره است. معاونت پژوهش ضمن آرزوی علو درجات برای معظم‌له، از مجری محترم و جناب حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر مجتبی مصباح که با نظارت و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند منان خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی *